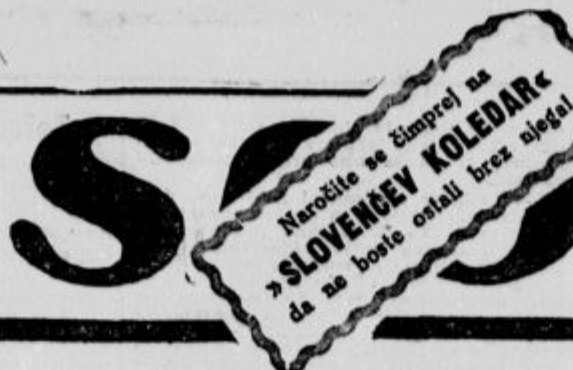

Uredništvo - uprava: Ljubljana, Kopitarjeva 6. Telefon 4001-4004

Mesečna naročnina 18 Kr, za izosredno 31-50 lit.

Cek. rač. Ljubljana 10.650 za naročnino in 10.349 za inserate

SLOVENECEV

OKTOBER 1943

12
TOREK

208 Terrorbomber in 3 Tagen abgeschossen 285 Sowjetpanzer in zwei Tagen vernichtet — 8 Schiffe mit 40.200 BRT von U-Booten versenkt

DNB. Aus dem Führerhauptquartier, 11. 10. 1943. Das Oberkommando der Wehrmacht gibt bekannt:

Zwischen Asowschem Meer und Saporoschje steigerten die Sowjets ihre mit starken Artillerie-, Panzer- und Schachtfliegerkräften unterstützten Angriffe, die jedoch an der zähen deutschen Abwehr scheiterten.

Auch am mittleren Dnjeper im Raum südlich Gomel und im Kampfgebiet westlich Smolensk wurden alle Angriffe der Sowjets abgewiesen.

Die schweren Kämpfe im Einbruchraum südwestlich Velikije Luki halten unverändert an.

In den letzten beiden Tagen wurden an der Ostfront 285 Sowjetpanzer vernichtet, davon die überwiegende Mehrzahl im Kampfraum von Melitopol und Saporoschje.

Die Luftwaffe unterstützte im mittleren und südlichen Abschnitt mit starken Kräften den Abwehrkampf des Heeres, griff den Nachschubverkehr des Feindes an und vernichtete bei drei eigenen Verlusten am gestrigen Tage 48 Sowjetflugzeuge.

Bei den schweren Abwehrkämpfen westlich Smolensk hat sich die hessisch-saarpfälzische 197. Infanteriedivision unter Führung des Generalleutnants Boege besonders ausgezeichnet.

In Süditalien griff der Feind einen Eisenbahnstützpunkt in der Campanischen Ebene an. Er wurde blutig abgewiesen. Von der übrigen Front sind nur örtliche Kämpfe unserer Gefechtsvorposten mit schwächeren feindlichen Kampfgruppen zu melden.

Deutsche Jäger und Flakartillerie der Luftwaffe, Bord- und Marineflak schossen über dem Mittelmeerraum neun meist viermotorige Bomber ab.

Deutsche U-Boote versenkten in harten Kämpfen in der Kara-See, ostwärts Nowaja-Semlja, im Nordatlantik und im Mittelmeer 8 Schiffe mit 40.200 BRT und beschädigten zwei weitere durch Torpedotreffer schwer. Von den Sicherungsfahrzeugen vernichteten sie 3 Zerstörer und 1 Bewacher.

Nordamerikanische Bomberverbände griffen im Laufe des gestrigen Nachmittags Westdeutschland an. Durch Spreng- und Brandbomben entstanden vor allem in Münster in Westfalen erhebliche Schäden in Wohnvierteln. Der Dom und drei weitere Kirchen wurden schwer beschädigt. Durch die deutsche Abwehr, vor allem auch Jagdfliegerverbände, wurde ein grosser Teil des anfliegenden Feindes vernichtet. Bisher wurde der Abschuß von 51 meist viermotorigen Bombern gemeldet. Damit verlor der Feind bei seinen Terrorangriffen auf das deutsche Reichsgebiet in den letzten drei Tagen insgesamt 208 meist viermotorige Bomber.

stesso fu sanguinosamente respinto. Dal rimanente fronte si segnalano soltanto combattimenti locali delle nostre avanguardie di combattimento con più deboli gruppi nemici.

Caccia tedeschi e artiglieria contraria della Luftwaffe nonché la medesima dal mercantili e dalla marina hanno abbattuto nel Mediterraneo nove bombardieri, per lo più quadrimotori.

I sottomarini tedeschi affondarono nei duri combattimenti nel Mare di Carra al-est di Novaja Semlja, nell'Atlantico settentrionale e nel Mediterraneo 8 navi con 40.200 tonnellate complessive e gravemente danneggiarono due altre navi con colpi di siluro. Delle navi di scorta ne hanno annientato due cacciatorpediniere ed un battello di guardia.

Unità di bombardieri nord-americani hanno durante il pomeriggio di ieri attaccato la Germania occidentale. Dagli spezzoni e dalle bombe incendiarie sono causati notevoli danni nei quartieri abitati, specialmente a Münster in Westfalia. In Duomo e tre altre chiese sono gravemente danneggiate. La difesa tedesca, specialmente i reparti del caccia, ha annientato la gran parte dell'attaccante nemico. Finora è stata comunicata la distruzione di 51 bombardieri per lo più quadrimotori. Il nemico perdette con ciò nei suoi attacchi terroristici contro il Reich tedesco negli ultimi tre giorni complessivamente 208 bombardieri per lo più quadrimotori.

Nella grave lotta difensiva ad ovest di Smolensk si è particolarmente distinta la 197a Divisione di fanteria proveniente dall'Assia e dal Palatinato della Saar e sotto il comando del tenente generale Boege.

In Italia meridionale il nemico ha sferrato l'attacco contro un caposaldo ferroviario nella pianura della Campagna. Lo

208 bombnikov sestreljenih v 3 dneh 285 sovjetskih tankov uničenih v dveh dneh — Podmornice potopile 8 ladij s 40.200 tonami

Führerjev glavni stan, 11. oktobra 1943. Nemški vrhovno poveljstvo javlja:

Med Asovskim morjem in Zaporozjem so ojačili Sovjeti svoje napade, podprti s močnimi topniškimi, oklepni in bojnimi letalskimi silami, ki pa so se izjalovili valed močne nemške obrambe. Tudi na srednjem Dnjepru, na področju južno od Gomela in na boljše zahodno od Smolenska so bili odbiti vsi sovjetski napadi.

Težki boji na vzhodnem področju jugozahodno od Velikih Lukov trajajo neizmenljivo dalje.

V zadnjih dveh dneh je bilo na vzhodnem bojišču uničenih 285 oklepnikov, od tega večina na bojiščih pri Melitopolu in pri Zaporozju.

Letalstvo je na srednjem in južnem odseku podprlo s močnimi silami obrambne boje, napadalo je sovražnikov oskrbovalni promet in pri treh lastnih izgubah sestrelilo večerj 48 sovjetskih letal.

Pri težkih obrambnih bojih zahodno od Smolenska se je posebno odlikovala hesensko-sarska pfalska 197 pehotna divizija pod poveljstvom generalnega poročnika Boegeja.

V južni Italiji je sovražnik napadel neko železniško oporišče v kampanjski ravnini. S krvavimi izgubami je bil odbit. Z ostalega bojišča javljajo o krajevnih bojih naših prednjih straž s slabimi sovražnikovimi oddelki.

Nemški lovel in protiletalsko topništvo na suhem, na ladjah in pri mornarici je sestrelilo nad Sredozemljem 9 po večini štirimotornih bombnikov.

Nemške podmornice so v hudih bojih na Karliškem morju, vzhodno od Novake Zemlje, Severnem Atlantiku in na Sredozemskem morju potopile 8 ladij s skupno 40.200 tonami ter težko poškodovale dve nadaljnji ladij s torpednimi zadetki. Od zaslišenih edine pa so potopile 3 rušilce in eno stražno ladjo.

Jate severoameriških bombnikov so večerj popoldne napadle zahodno Nemčijo. Rušilne in zalagalne bombe so povzročile predvsem v Münstru na Westfalskem veliko škodo v stanovanjskih predelih. Stolnica in 3 druge cerkve so bile poškodovane. Nemška obramba, zlasti od delki lovskih letal, so uničili velik del napadajočih sovražnih sil. Do sedaj je bilo objavljeno uničenje 51. večinoma štirimotornih bombnikov. 8 tem je izgubil so. vračnik pri svojih terorističnih napadih na nemško državno ozemlje v zadnjih treh dneh skupno 208 po večini štirimotornih bombnikov.

Uradno poročilo o Smutsovem obisku pravi, da je prišel na nujno povabilo angleške vlade na posvet v London. Seveda pravijo, da to še ni začetek imperialne konference, ki jo je pred kratkim napovedal ministri predsednik Churchill. Pričakuje pa, da bo Smuts ostal dva do tri mesece v Londonu in da bo verjetno počakal na začetek imperialne konference v angleški prestolnici. Do takrat pa ga je angleška vlada povabila, da se lahko udeležuje s polno glasovalno pravico sej angleškega vojnega kabineta, kjer bodo prav prišli njegovi nasveti in izkušnje.

Toliko govori uradno poročilo o bivanju južnoafriškega ministrskega predsednika v angleški prestolnici. Angleški tisk pa je prepričan, da bi Churchill polkical Smutsa v London, da bi pripravil imperialno konferenco in da bi Churchill rad vsaj z južnoafriško unijo sklenil sporazum za nadaljnji obstoj angleškega imperija. Z nobeno besedo pa angleški tisk ne omenja kakih pogajanj z Avstralijo in Novo Zelandijo, nad katerima so v Londonu gotovo že obupali. Angleški tisk pa tudi brez nadaljnje priznava, da bo moral London zvestobo južnoafriške zveze drago plačati. V tej zvezi je zanimivo odkritje delavskega glasila »Daily Herald«. Ta list namreč namiguje, da so pogajanja s Smutsom v tesni zvezi z bodočnostjo nepreklicno izgubljenega italijanskega imperija, kakor se je izrazil Churchill. Smute je opomnil angleško vlado, da je bodoči obstoj južnoafriške zveze v okviru angleškega imperija samo po sebi umevno odvisen od ureditve kolonialnega vprašanja v Afriki. Smuts je zahteval, da mora tudi Južna Afrika dobiti nekaj kolonij.

»Daily Herald« ugotavlja, da sedonji pogovori s Smutsom nimajo drugega cilja kakor izdelavo načrtov za porazdelitev italijanskih afriških kolonij, to je Eritreje, Abesinije, Somalije in Libije, ki imajo skupno 13 milijonov domačega prebivalstva ter obsegajo nad 2 milijona kvadratnih kilometrov. Južnoafriška zveza bo ostala v okviru angleškega imperija le pod pogojem, če bo poplačana z nekaterimi prejšnjimi italijanskimi kolonijami. Zanimivo je »Daily Heraldovo« priznanje, da naj bi prišla v sklop južnoafriški zvezi prideljenih pokrajin tudi navidežno neodvisna Abesinija. Angleški tisk seveda naglašja, da bo Smuts verjetno odpoval iz Londona v Washington, da bi stopil v stik z ameriško vlado in ji predložil v Londonu izdelane načrte. To je nov dokaz, da v Londonu ne morejo več rešiti afriškega vprašanja brez privolitve severnoameriških imperialistov.

Poziv garibaldincem

Rim, 9. okt. DNB. V časopisu garibaldincem »La Camicia Rossa« objavlja general Ezio Garibaldi poziv vsem garibaldincem in vsem pravim Italijanom, naj se uvrstijo pod vodstvom Duceja v vrste onih, ki sodelujejo pri delu za ponovni dvig domovine.

Prazne zibke in rušec se imperij

Zeneva, 9. okt. DNB. Londonski »Daily Mail« je vprašal nekega znamenitega britanskega ginekologa, kaj misli o glavnih povojnih potrebah. — »Predvsem rabimo otrok«, je odgovoril zdravnik, ki je v svojih izjavah ožigal popolno neznanje in pomanjkanje sleherne odgovornosti angleške vlade za vprašanja

demografske politike. Vlada je slepa za najosnovnejša biološka dejstva. Glavni vzrok nazadovanja rojstev je dejstvo, da niso poskrbeli niti s denarjem niti s pramerimi organizacijami za otroški blagor. — Mnoge rodilne sploh ne morejo vzgojiti več otrok. Prečesto slišiš isti odgovor: »Nadaljnega otroka si pač ne moremo privoščiti.« Otroci pa so za obstoj angleškega naroda prav tako važni kot vojaki in zato bo morala država tudi zanje prispevati primerna sredstva. Nadalje bo treba preskrbeti snažno in prijazno ureditev v porodnišnicah. »Le poglejte si današnje tovarniške porodnišnice.« je rekel profesor, »britvice in avtomobile proizvajamo v palačah, otroci pa morajo še vedno prihajati na svet v temnih, slabo prezračenih prostorih. Če bomo vprašanje rojstev še nadalje obravnavali kot za državo nevažno stvar, bomo kmalu država z drugovrstnim pomeno v svetu.

Položaj Dodekaneza

Stockholm, 11. okt. DNB. Londonski dopisnik lista »Nya Dagligt Allehanda« navaja poročilo »News Chronicle« iz Ankare, da tamkaj računajo z možnostjo, da bodo zavezniki izpraznili Dodekanez. Z izgubo Kosa so zavezniki izgubili edino letališče za lovka letala na Dodekanezu in bo zdaj težko braniti ostalo zavezniško posest na sosednjih otokih. Londonski vojaški kritiki so zelo nezadovoljni s položajem na Dodekanezu.

Kratke vesti

Napad na otok Wake odbit. Japonske cesarski stan je objavil, da so japonske kopenske in pomorske sile odbile sovražne napade na otok Wake dne 6. in 7. oktobra.

Badoglio pod vojaškim nadzorstvom. Badoglio se nahaja zdaj pod angleško-ameriškim vojaškim nadzorstvom. Pri njegovi »vladi« se nahaja zavezniško vojaško odposlanstvo, ki ga vodi gibraltarski guverner.

1400 mrtvih na »Romi«

-kg- Zeneva, 11. okt. »Daily Herald« je objavil, kaj je zvedel od redkih brodolomcev italijanske oklepnice »Roma«, ki so jo nemška stirmoglavica letala potopila pri poskusem begu na Malto. Ti brodolomci pripovedujejo, da je na ladij padlo 1400 mož, 500 mož pa je bilo poškodovanih od opeklin. Nemški letalci so dosegli poln zadetek v ladijni dimnik. Nova ladja je nato eksplodirala kakor bomba in se razletela.

Novo potrdilo za Katin

-kg- Zeneva, 11. okt.: Tudi za najbolj neverne Tomaže nesumljivi viri potrjujejo komunistična zločinstva na Poljskem. Francosko-kanadski list »Le Devoir« je objavil razgovor s profesorjem na kanadski univerzi v Montrealu, patrom Krzesinskim. P. Krzesinski je bil prej profesor na poljskih univerzah, nato pa je po boljševiki zasedbi vzhodne Poljske komaj ušel na litavsko mejo in se tako reši aretacije od strani Sovjetov. Nekaj časa je bival v Združenih državah, sedaj pa je v Kanadi. Prof. Krzesinski je strahotno obtožil boljševike, ki so izropali zasedeno vzhodno Poljsko in je tudi potrdil, da so deportirali dva milijona vojakov v Sibirijo. Veliko število rim. kat. duhovnikov so brez navedbe vzroka pomorili. Potrdil je tudi, da so boljševiki pri Katinu postrelili 10.000 poljskih častnikov in zaključil: »Poljska vlada je za to dejstvo točno vedela, toda ga ni prinesla na dan, dokler Nemci niso odkrili katinških grobov.«

Moskva pospešila rovarjenje na Švedskem

-cp- Stockholm, 8. okt. Na zasedanju delovnega odbora švedske komunistične stranke so razpravljali o predlogu za izdelavo in reorganizacijo aparata komunistične stranke. Pri tem poudarjajo, da se je zadnji čas komunistični vpliv povečal in da so se zboljšali pogoji za sodelovanje z novimi delavskimi, kmečimi in intelektualnimi sloji. Stranka hoče dobiti s pomočjo tiska še večji stik z zasebnimi in organizacijami ter izven komunistične stranke stojičimi skupinami.

Moskva ima samo en cilj: boljševiško svetovno revolucijo. Gornje poročilo iz Stockholma je nov člen v verigi naših dokazov. Svoječasni razpust Kominterne je bil, kakor smo že v začetku trdili, največja sovjetska goljufija. Kominterno so razpustili, da bi varali svetovno javnost, poleg tega pa so dali vsem komunističnim strankam v posameznih državah tajno povelje za povečano podtalno in rovarstvo delovanje. Kakor kaže poročilo iz Švedske, so moskovski plačanci kot zvesti Stalinski opredelili brezpozorno izdali tudi lastne narode. Na združenem odporu in strnjeni fronti borec proti boljševizmu in proti z njim zvezanim angleško-ameriškim bogatašem bo izpodletel vsak moskovski napad, pa naj bo še tako peklenški. To bomo v naši lepi domovini z besedo in dejanjem odsej v povečani meri z močno nemško pomočjo dokazali banditom.

Nič več »cesar Abesinije«

Zeneva, 9. okt. DNB. Kakor poroča list »Suisse« je Viktor Emanuel v neki svoji brzojavki v Lisbnu pri podpisu opustil naslov »cesar Abesinije«. To si razlagajo tako, da se je negušu na ljubo odpovedal temu naslovu.

Turčija in Dardanele

Berlin, 11. okt. DNB. Na vprašanje o pomenu turško-sovjetske polemike, ki jo je pred kratkim vzbudil nek članek v sovjetskem listu »Vojna in delavski razred«, so izjavili na Wilhelmstrasse, da je turški tisk do tega vprašanja zavzel zelo jasno stališče. Sadek je napisal članek, v katerem pravi, da gre pri tem za zelo pereče vprašanje in vmešavanje tretjih bi utegnilo povzročiti nove polemike. Turška zunanja politika ne vidi rada teh polemik in zato tudi nemško zunanje ministrstvo ne mara s svojim stališčem povzročati nikakih težav turški zunanji politiki.

Naročajte »Slovenca«!

»Bajta« k partizanom pobeglega inž. Dušana Serneca, kjer so bile seje ple-numa OF; »komunist« inž. Dušan Ser-nec ima tudi lepo, veliko letovisko vilo na Bledu.

Mogočni uspehi nemškega letalstva

-kg- Berlin, 11. okt. DNB: Feldmaršal Milch je objavil le nekaj števil o prispevku nemškega letalstva k sedanjim vojni, toda te številke so tako visoke, da skoraj presegajo naše predstave.

Težko je najti primeru za strašno točo jekla, obseženo v doslej zmetanih 35 milijonih ton bomb. Kako gigantsko delo so opravila nemška letala, pa se vsaj malo vidi iz naslednjih primerov: Angleži se pri svoji propagandi hvalijo, da so do jeseni leta 1943 zmetali na nemška mesta, kulturne spomenike in naselja 119.000 ton bomb. To število je brez dvoma zelo pretirano. Toda če ga kljub temu vzamemo za osnovo našega računa, bomo videli še velikansko razliko v primeri z nemškimi številkami. Recimo, da je bilo zmetanih 35 milijonov nemških bomb le majhnega kalibra, recimo povprečno po 250 kg, kar bo naneslo še vedno 9 milijonov ton, torej več kot 75 krat toliko, kot angleški tovor. Ze ta groba predstava kaže, kako neumorno se udejstvuje nemško letalstvo, ki je zadalo in zadaja sovražniku najtežje rane na mnogih bojiščih.

Lažje je predočiti izgubo sovražnega ladjevja, ki jo je povzročilo nemško letalstvo. Nemška letala so potopila 6 milijonov ton, poškodovala pa 12,9 milijonov ton, torej toliko ladij, kot jih je Anglija imela, ko je stopila v sedanjo vojno. Zlasti v Sredozemlju je nemško letalstvo od julija 1943 doseglo velike uspehe, saj je samo potopilo skoraj za milijon ton ladjevja.

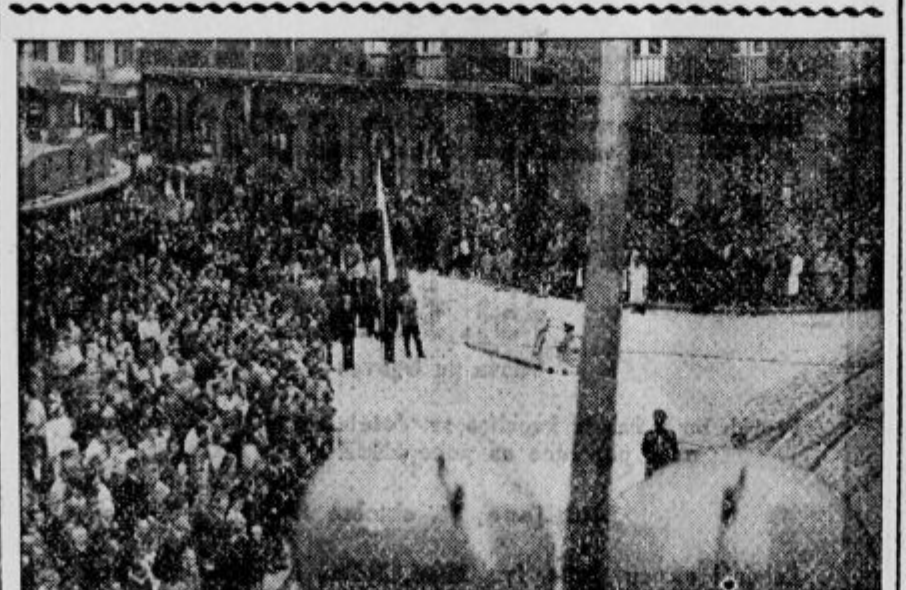
Število 61.000 sestreljenih sovražnih letal pa nam končno kaže, kako velikanski uspeh proti sovražnim letalskim silam je dosegla nemška obramba. Sovjeti so v tem številu udeleženi sami s 45.000 stroji. Večina ostalih sestreljenih letal odpade na Angleže in Amerikance. Njihove izgube so razmeroma še večje, ker gre za zelo drage štirimotorne bombnike.

Poročilo feldmaršala Milcha pa se ne omejuje zgolj na naštevaje in opisovanje tega izrednega dela v preteklih štirih letih, marveč nakazuje tudi bodoče naloge nemških letalskih sil. Mogoče do-sele še nihče od Angležev in Amerikan-cjev ni močnejše čutil učinkov feldmarša-lovih besed »o posebnih ozirih na nočne

lovce« pri izdelovanju nemških letal. Vse anglo-ameriške letalske izgube, ki spadajo le še v začetek te nove dobe, govorijo dovolj jasno.

Poseben pomen imajo tudi brez dvoma sicer kratke, toda pomenljive besede feldmaršala Milcha o tehnični sposobnosti nemškega orožja in o kakovosti nemških letal. Čeprav še ni prišel čas, govoriti o podrobnostih tega važnega napredka, nam vendar Milchove besede že jasno kažejo, da nemško letalstvo pozna načrt za bodočnost in jasno vidi pred seboj pot do zmage.

»Da se ne skalijo odnošaji z Anglijo.« Egiptovski časopis »Al Mussawar« javlja, da je bila egiptovska vlada iz političnih razlogov prisiljena podpisati za 40 milijonov egiptovskih funtov angleškega vojnega posojila, da se ne bi skalili odnošaji z Anglijo.

Aufmarsch der slowenischen Landwehr in Laibach. — Manifestacija Domobrancev v Ljubljani. — Manifestazione dei domobranci sloveni a Lubiana.

Slovenski domobranci so spregovorili

Lep in uspel propagandni obhod slovenskih domobrancev

Nedeljski propagandni obhod, ki ga je priredilo slovensko domobranstvo, je bil prvi vidni izraz nove dobe, v katero je stopil naš narod v teh tako odločilnih dneh, ko se kuje usoda vse Evrope, zlasti pa usoda in bodočnost narodov. Tudi mali slovenski narod mora zahvaliti veliki nemški državi, če se mu sedaj nudi prilika, da z eno dušo voljo in odločnostjo sodeluje pri ustvarjanju bodoče nove Evrope.

Prav ta prilika, ki jo velika nemška država nudi slovenskemu ljudstvu, pa zahteva na drugi strani pošteno in odkrito mišljenje in lojalno vedenje napram državi, ki jamči slovenskemu ljudstvu potrebno varstvo in hkrati ustvarja potrebne pogoje, s katerimi naj se zagotovi vsem Slovincem srečna bodočnost. Nemški vojak, ki je po vsem svetu znan kot najdrznejši in najhrabrejši, je prišel v to deželo z ostro nabrušenim mečem in z namenom trdno poračunati z vsemi banditi. Naloga slovenskega domobranstva je, da vidi v nemškem vojaku vzor hrabrega borca proti boljševizmu in plutokraciji, v nemški državi pa edino obrambo proti boljševizmu sploh.

Castna zadeva vsakega mladega Slovence, sposobnega za boj, je torej v tem, da v vrstah slovenskega domobranstva pod vodstvom in poveljstvom svojih rojakov ter nemškemu vojaku ob strani za vedno napravi konec boljševistični mori v njegovi lepi domovini.

*

Po štirinajstih letih je zopet šla na čelu spreveda po ljubljanskih ulicah slovenska zastava. Šla je na čelu dolgega zbora novih dobrovoljcev, ki so se prijavili za vstop v domobranstvo, za vstop v narodno vojsko, ki naj reši našo lepo domovino ob dvanaesti uri more, ki je legla nanjo. Izpred Srednje tehnične šole so dobrovoljci ob pol enajstih zavili po Cigojovi cesti do šentjakobske cerkve, odkoder so med petjem domoljubnih pesmi krenili naprej po Starem in Mestnem trgu, čez trimostje in naprej po Miklošičevi cesti do Tyrševe, po kateri so se vrnili v središče mesta pred glavno pošto. Na tej poti, ko je spremljala njihov strumni korak domoljubna pesem, so zastavo pozdravljali gledalci in radovedneži, ki jih je tudi zajelo domoljubno navdušenje. Prvič je Ljubljana slišala domobranstvo, prvič jih je tudi videla — tiste namreč — ki so se rade volje že prve dni odzvali klicu domovine dobrovoljno, ne da bi oklevali. Lahko je videla, da je med njimi v ogromni večini mladina, ki še ima vzore. Videla pa tudi, da so med mladimi tudi priletni in celo starejši, zreli možje.

Okrog četrta na dvanaesti je še domobranci spredov ustavili pred glavno pošto na Aleksandrovi cesti, kjer je bila zbrana običajna nedeljska množica sprejemalec. Naprej po domobranci zapeli svojo himno, nato pa »Himno domoljubni« naprej za »stari širve« in »Hej Slovenija«. Vsa množica je pela z manifestanti. Ko je utihnila pesem, je nastopil govornik domobranec g. Ljenco Urbančič, ki je s klenimi besedami pozdravil domobranci. Njegova kratka gesla — kakor:

Mi ne bomo klonili, zakaj naše dnevno povelje je: ustvariti novo javno mnenje! Drznemo se izjaviti, da so tisti, ki gledajo na našo borbo s prekrizanimi rokami, spekulanti!

Vsej naši preostali mladini je v teh trenutkih na izbiro samo dvojce: puška ali kramp!

Kdor ni z nami, je proti nam!

so zbudila prave viharje odobravanja.

Po pol dvanajstih se je začel radijski prenos govora domobranca prostovoljca in slovenskega pisatelja g. Stanka Kocipra. Vsa množica je poslušala lepi govor, iz katerega posnemamo naslednje misli:

Slovenskega imena nevredna strahopetnost in podlost je, da toliko in toliko tako zvanih vodilnih slovenskih mož zmaže z rameni. — Kadar se narod ohladi nanje, ga odpravljajo s klavnimi: »Bomo videli!«, ali pa celo sami stikajo za izjavami živčnega poučnega razpoloženja, da bi za njim mogli ostati neopazno na oprezovanju. Ze od vsega

začetka je njihov strahopetni »bomo videli« soodgovoren za pekleno zaroto, ki so jo priredili ubogemu, malemu slovenskemu narodu v sodelovanju s kovalci tujerodni izdajalci z domačimi izkoreninjenici. O tem danes ni niti najmanjšega dvoma več.

Takoj v začetku so zavedni Slovinci, ne glede na politična mišljenja, opozorili na nesmiselnost aktivnega poseganja v borbo velikih narodov in trdili, da je sedaj naša edina naloga, prihraniti čim več slovenske krvi. Toda pametnejši so bili zaslepljeni, ki so od ust do ust prenašali komunistično modrost: »Veste, žrtve in borba, vse to mora biti. Zato pri nas mora biti nered.

Danes tudi razumemo komunistični pozdrav, zakaj ga niso skovali v rečenico: »Smrt okupatorju,« ampak »Smrt fašizmu!« Tako so komunisti Slovenije ubogo, dobro slovensko ljudstvo in njegovo premoženje žrtvovali tuji zaroti za tuje politične koristi, da bi jih zato posadila na hrbit slovenskemu narodu.

Sedaj bi pa seveda zopet morali po njihovem izdajalskem evangeliju vsi Slovinci, ki ne čutijo komunistično, klati vojake nemške vojske ter klicati na narod še večje nesreče. Kot da gorja in bolečine še ni dovolj! — Nemška vojska ni prišla v Ljubljano z napadnim namenom, ampak po zahtevi položaja, da po kapitulaciji italijanske vojske na tem ozemlju vzdrži in vzpostavi javno varnost. Toda nemški vojak je dovolj močan, da se ne bi pustil motiti pri izvajanju svojih načrtov od peščice družali, če je bil zmogel razorožiti armade in očistiti najbolj oddaljena ozemlja. To so dejstva, ki jih priznava ves svet. Nihče na svetu pa ne more zahtevati od slovenskega naroda še večjih žrtv zgolj zato, da bi nas kominterna hvalila.

Stojimo pred odločitvijo: Za boljševizmom in v žrtvah in revoluciji malega naroda zapraviti vse — da bo za nami ostal le spomin, ali se postaviti proti njemu in v edinstvi rešiti, kar je še v naši moči, ker bo v nasprotjem primeru padla na nas strahotna, odločujoča nesreča, ki je večji del dobrega slovenskega naroda ni povzročil, kajti naravnemu razvoju dogodkov se ni več moglo zoperstaviti!

Pa še nekaj. Zgodovina nam v svoji nezmožnosti priča, da vse, kar ni v skladu z narodnimi interesi, propade. — Zakaj torej žrtve? — Ne pustimo, da bi ljudje, ki so tako skrunili slovensko ime in pripeljali naš narod v takšno nesrečo, za svoje osebe ne namene žrtvovali vse, za čemer smo toliko časa brezpoletno in v čemer smo videli svojo uresničeno srečo, česar pa razbiti narod ne bo nikoli dosegel!

Le ko bo očistili z naše časti in naše

zvesti boljševo! madož, le kadar bomo rešeni zmešanega boljševskega terorja, takrat šele bo v harmoniji naših čustev naša želja po svobodi in miru dobila za nas pravi smisel.

Govornik je svoja izvajanja zaključil takole: Dovolj iskreno, dovolj jasno in tudi zadosti sem govoril za one, ki hočejo razumeti.

Ce pa sem s temi besedami kaj zagrešil proti svojemu narodu, naj me podzemi! sodniki znova obsodijo! Nikogar nimam razen matere in naroda. Ker poznam slovenske matere, želim le to, da ne bi kdaj hodile po gozdovih iskati grobov svojih sinov, ki so jih mednarodni zločinci iztrgali iz njihovega materinskega objema. Prosim Boga, da ne bi kakršni zaslepljeni hodili jokat na grob, kjer je pozabljen in zavržen počival samo spomin na slovenski narod, na grob, ki ga danes s takšnim navdušenjem in zavezanimi očmi pomagajo kopati. Zakaj že danes se odloča o bitli — ali ne bitli.

Slovenski domobranci! Vi pa se ne plašite ničesar! Na vas, ki ste odrgli vse oziro, čaka narod, da za ruševinami prinese set red in novo upanje. Ne bojte se ničesar. Nikogar ni na svetu, ki bi vas zaradi vašega nastopa mogla obsoditi! V vaših namenih je sveta slovenska stvar! Naj se razvejejo po vaših žrtvah! Zakaj ne, ko se bodo odnosi med partizanizmom in slovenstvom še bolj razjasnili! Ne poslušajte ne na levo, ne na desno. Ti, ki vas danes blagoslavlja in pljujejo na vas, bodo nekoč spregledali in vas hoteli blagosloviti. Toda takrat njihovega blagoslova ne boste potrebovali, ker bo njim samim v preklestvo! Takrat boste heroji! Ker bo prišel čas, ko bo svet razumel veliko skrivnost žrtve. Nekež bi vsi ti radi šli za vami, pa ne bodo več mogli. Vsakdo bo dobil plačilo po zasluženi!

Zato pa, domobranci, glavo pokonci! Zraveni in ponosni krepko primite slovensko zastavo in pojditve preko njih, naprej, narod ohranjati!

Po govoru in pesmih, ki jih je odpel v radiu domobranci pevski zbor, se je spredov razvil po Aleksandrovi cesti in zavil mimo palače deželnega predsedstva. Pred palačo so manifestanti vzklikali predsedniku uprave divizijskemu generalu g. Rupniku Leonu, kakor so krenili naprej pred poslopje Tehnične srednje šole, kjer je bil razhod. Propagandni obhod je najlepše pokazal, kolike so simpatije, ki jih uživa to mlado gibanje v Ljubljani, pokazal pa tudi, da se vsa naša javnost zaveda resnosti našega časa.

Koledar

Torek, 12. vinotoka: Maksimilijan, škof; Dominna, mučenec; 4966 afriških mučenec.

Sreda, 13. vinotoka: Edvard III., kralj; Venancij, opat; Simpert, škof.

Lunina sprememba: 13. vinotoka ščip ob 14.23. Herschel napoveduje deževno vreme.

Zgodovinski paberki

11. vinotoka:

1. 1531. je padel v bitki pri Kappelu švicarski verski reformator Huldreich Zwingli. Kot sin premožnega kmeta je študiral na Dunaju modroslovje, v Baslu bogoslovje, služboval nato kot župnik v cerkvi Marije Einsiedeln in pridigar v stolni cerkvi v Zürichu. Oprjel se je Lutherovih nazorov, ki jih je spoznal iz njegovih spisov in v aporazumu z vlado izvedel reformacijo. Zwingli je bil velik politik. Hotel je zediniti švice tako, kakor se je zedinila šele v 19. stoletju. Dojem so se mlajši kantoni pridružili novi veri, so ostali praktantoni strogo katoliški —

12. vinotoka:

1. 847. je prejel Pribina, knez panonskih Slovincov v Regensburgu od kralja Ludvika v last vse, kar je imel prej kot fevd, izvzeto je le ono, kar je pripadalo salzburški cerkvi. S tem aktom je bil obenem Pribina povzdignjen v mejnega grofa spod-

njepononskega. Njegova krajina je segala od dravskih sotesk med Pohorjem in Kozjakom na vzhodu pa do bolgarskih meja ob Donavi in v Sremu na vzhodu, od Rabe na severu pa do Dravo na jugu.

Novi grobovi

† V Ljubljani je umrla gospa Alojzija Rakove, stara 92 let. Pogreb bo v torek, 12. oktobra, ob 4 popoldne iz kapelo v. Nikolaja na Zalah na pokopališče k Sv. Križu. Blag bi spomin! Zaljubljenim naše iskreno sožalje!

† V Ljubljani je 10. t. m. umrla gospodična Ivanka Jereb, nadzornica čipkarskih del v pokolu. Pokopali jo bodo v torek ob 15.30 izpred kapelice sv. Marije na Zalah k Sv. Križu. Naj v miru počiva!

† Matičić Franc. V častiljivi starosti 80 let, zadet od srčne kapi, se je minuli petek nenadoma preselil iz doline solz v večnost gospod Franc Matičić, posestnik v Silvacah 7 pri Rakeku. Pokojnik je bil marljiv in delaven gospodar, vzoren soprog in skrben oče 9 otrok, odločne volje in trdnega značaja kot kraška skala, a obenem dober in ljubezniv napram vsakemu. Užalosteni gospod spregoji Ani in njenim otrokom kakor tudi vsemu ostalemu sorodstvu iskreno sožalje! Rajnemu naj sveti večna luč!

— Ob obletnici smrti dr. Marka Natlačenca dne 13. okt. t. l. bodo ob 7 zjutraj vseh farnih cerkvah v Ljubljani pete maše zadušnice. Te sv. maše so namenjene tudi za duše vseh tistih Slovincov, ki so padli kot žrtve brezbožnega komunizma.

— Slovenski Rdeči križ poroča: Odpodljalje paketov za Gonara, Padova, Renicel, Treviso in Rab, ki bivajo v Ljubljani in okolici, smo pozvali, naj pridejo po pakete v Kotnikovo ulico 18, ker teh ni bilo mogoče odposlati naslovnikom v taborišča. Nekateri odpodljalje paketov se temu pozivu ne niso odzvali. Zato jim sporočamo, naj pridejo po pakete do včetega 20. oktobra t. l. drugače bomo pakete komisijsko odprli in porabili vsebino, ki se deloma že kvari, za pomoč potrebnim povrat-

nikom. Za pomoč in obvestilo velja tudi za one odpodljalje pakete iz Ljubljane in okolice, ki morda niso prejeli pismenega obvestila.

— Učite se strojeplaj! Novi eno-, dvo- in trimesečni dnevniki in večerni strojeplajni tečaj se prične 15. oktobra. Najpomnejša dosežena učna metoda. Specialna strojeplajna šola: Največja moderna strojeplajnica, raznovrstni stroji. Učnina zmerana. Pouk po želji avtorkevalcev dopoldne, popoldne ali zvečer. Informacije in prijave dnevno. Na razpolago brezplačni prospekti. — Posebni dnevniki in večerni tečaji tudi za knjigovodstvo, korespondenco, moderne jezike itd. — Trgovsko učnišče »Christofor učni zavod«, Ljubljana, Domobrankska 15.

— Posredništvo za avtorske pravice glede glasbenih in dramskih del, ki ima po odločbi g. šefa pokrajinske uprave z dne 1. oktobra 1943 (Službeni list z dne 6. oktobra 1943, št. 80) zdaj pravico pobirati v Ljubljanski pokrajini avtorske nagrade, sporeča vsem prirediteljem, da se nahaja sponoza poslovalnica zasedno v Ljubljani, Resljeva cesta 13-1, ki ima do nadaljnjega uradne ure za stranke od 11-12.

— Specialni tečaj knjigovodstva, korespondence, stenografije, strojeplaja, jezikov itd. pri Trgovskem učnem zavodu. Kompletne in skladne iz Ljubljanske pokrajine, da mu najkasneje do 31. oktobra 1943 pismeno javijo, katera njihova dela, kdaj in kje so bila izvajana v letu 1942, v letu 1943 pa do 30. septembra. Te podatke in potrebuje posredništvo, da bo lahko od centralne SIAE v Rimu zahtevalo izplačilo avtorskih nagrad. Tudi oni člani, ki so morda že prejeli nagrade, naj se temu vabilu odzovejo z navedbo izplačane zneska. Od 1. oktobra t. l. dalje vodi posredništvo o vseh izvajanih delih strogo evidenco in bo plačilo avtorskih nagrad posvečalo samo pažnjo. Zaradi popolne evidencie prosimo posredništvo, da se mu pismeno prijavijo vsi slovenski avtorji, ki so bili vključeni v SIAE, UJDA in UJMA, pa tudi oni, ki do zdaj niso bili vključeni in želijo, da bi posredništvo zanje pobiralo avtorske nagrade. Poslovalnica, ki posluje do nadaljnjega od 11-12, je zasedno na Resljevi cesti 13-1, tel. 20-74.

— Važno za vsakogar sedaj in v bodoče je znanje knjigovodstva, korespondence, modernih jezikov, strojeplaja itd. Novi dnevniki in večerni tečaj se prične 15. oktobra. bira predmetov po želji. Pouk je dopoldne, popoldne ali zvečer. Učnina zmerana. Prijave se sprejemajo dnevno. Informacije in prospekte daje: Trgovsko učnišče »Christofor učni zavod«, Ljubljana, Domobrankska 15.

— Hladni oktobrski dnevi. Od sobote do ponedeljka zjutraj je tu in tam nekoliko rosilo. Padlo je 1,3 mm v zadnjih 48 urah. Močno je oblačno, jutra brez meglice. Zegnanška nedelja je bila glede vremena čemerna in hladna. Ljudje niso v večjih skupinah odhajali na sprehode, marveč so raje sedeli doma v toplih sobah ali pa se zadrževali po raznih lokalih in obiskovali razne prireditve. Dnevna temperatura je za več stopinj padla pod 20 stopinj. V soboto je bil dnevni temperaturni maksimum +16,9, v nedeljo pa +15,4. C. Jutranja temperatura pa se še vedno giblje nad 10 stopinj. Bila je v nedeljo +13,6, v ponedeljek zjutraj pa +11,0. C. Stanje barometra je primerno, saj se je v ponedeljek zjutraj doseglo 768,7 mm.

— Vikli trgovski tečaj sprejema kot redna slušatelja dijakov, ki se dovršili višje razrede srednje ali strokovne šole in one, ki so dovršili redni enoletni trgovski tečaj. — Vpisovanje še ves teden. Na razpolago prospekt: Trgovsko učnišče »Christofor učni zavod«, Ljubljana, Domobrankska 15.

— Gobe na trgu. Nedelja je bila prikladna za nabiranje različnih gob, zlasti jurčkov in čebularjev. Na trgu gobe prodajajo na prvem živilskem otoku v bližini starega kostanja. Kjer se prej prodajale ženske razno perutino, v ponedeljek so v mestni lupi pri Mahrovih hiši prodajali jabolka, ki so bila zaplenjena nekemu kmetu. To soboto je bilo zaplenjenih na trgu tudi nekaj kilogramov jurčkov, ki so bili nato prodani po maksimalni ceni potrebnim ljudem.

— Pomoč pri učenju pod nadzorstvom profesorjev nudimo dnevno po dve uri učenecem srednjih in ljudskih šol v posebnih tečajih. Namen teh tečajev je redna vsakodnevna priprava dijakov in študentov na naslednji dan in predmetov. Tečaj je posamezne predmete, predvsem matematiko, trikotnik, tedensko. Posebni tečaji za privatiste. — Pouk vseh modernih jezikov v oddelkih za odrasle in mladino. V interesu rednega in uspešnega pouka v ljudsko obveščeno cenjeno starše, da vpišejo svojega otroka čimprej. Pričetek pouka 15. oktobra. Vpisovanje dnevno od 9-11. Učnina nizka. Vidstvo učnih tečajev. Lihenturnov zavod.

— Kap je je zadel. Na cesti v Rožno dolino št. 14 je v soboto popoldne zadel kap 6-letno vstopajočo profesorico Marijo Werglerjevo, ki so jo nezvestino prepeljali z reševalnim avtom na njen dom v Puharjevi ulici št. 5. — Kuharica Marija Tisovnikova si je po nesreči z razbitim krožnikom prerezala na roki žilo-odvodnico tako, da so jo morali prepeljati v bolnišnico.

— Vpisovanje v trgovsko učnišče »Christofor učni zavod«, Ljubljana, Domobrankska 15, za Enoletni trgovski tečaj s pravico javnosti in za Višji trgovski tečaj ter vse ostale tečaje in oddelke se vrši še redno vsak dan dopoldne in popoldne ob obhajitvi uradnih urah. Informacije in novi prospekti brezplačno na razpolago. Ravnateljstvo.

— Lekarna. Nočno službo imajo lekarnice: dr. Kmet, Ciril-Metodova ulica 43; mr. Trnkoczy ded., Mestni trg 4, in mr. Ustar, Senenburgova ulica 7.

Poizvedovanja

Zgrubila sem na Cesti v Rožno dolino belo torbico, polnjenik, robnik in svinčnik. Na molitveniku je ime Jurkovič Nevenka; ker mi je drag spomin na prvo av. obhajilo, prosim poštenega najditelja, da vse skupaj odda na porti pri uršulinski šoli.

Naročajte roman »Ivanhoe«!

Zatemnitev od 18 do 6

Z ozirom na naredbo Vis. komisariata za Ljubljansko pokrajino s dne 6. junija 1941. št. 142 in z dne 29. avgusta 1943. št. 53 ter smatraje za potrebno, da se določi nov čas za zatemnitev,

odrejam:

Čl. 1. Od torka 12. oktobra 1943 do nove odrebe se morajo upoštevati predpisi o zatemnitvi od 18 do 6 ure.

Čl. 2. Ostali predpisi, ki jih obsega naredba z dne 6. junija 1941. št. 142, se ne spremenijo.

Ljubljana, dne 11. oktobra 1943.

Predsednik: RUPNIK, m. p.

Razdeljevanje olja

Trgovci in zadrage v Ljubljani naj dvignejo v uradu na Novem trgu št. 4-II nadaljnja nakazila za olje in eicer:

Dne 12. oktobra 1943 s črkami A-M;

Dne 13. oktobra 1943 s črkami N-Z.

Potrošniki bodo na živilske nakaznice izdane od Mestnega poglavarstva v Ljubljani (zelene barve), odrezki za maslo št. 9-16, prejeli po en deciliter olja

Oddaja fižola

Vai trgovci in zadrage morajo ves fižol, ki jim je svojčas preostal na zalogi, vrniti v Prevodovo skladišče I. na Mestni klavni in to istočasno, ko bodo prevzemali moko in olje.

Opozorilo

Prehranjevalni zavod v Ljubljani opozarja potrošnike a področja mesta Ljubljane, da ne hitijo z nakupom zelja in repe za zimo, ker bo v nekaj dneh na trgu dovolj zelja in repe po maksimalni ceni. (Sveže zelje 1 kg lir 1,50, repa 1 kg lir 0,75).

Obenem priporoča potrošnikom, da si nabavijo za zimo samo potrebno količino zelenjave zelja in repe ter istih ne kisajo sami, ker bo kisanega zelja in repe v najboljši kakovosti in po maksimalnih cenah vedno dovolj na razpolago.

Sprememba brivskega cenika

Šef pokrajinske uprave v Ljubljani je izdal naslednje naredbo:

Čl. 1. Naredba bivšega Vis. komisariata z dne 21. sept. 1943, št. 92, o spremembi maksimalnih cen za brivsko in frizerske obrate v Ljubljanski občini se razveljavlja.

Čl. 2. Namesto členom 1. te naredbe razveljavljene cenika stopa zopet v veljavo cenik, odoben z naredbo Visokega komisariata za Ljubljansko pokrajino z dne 8. decembra 1941, št. 189. Členi 1. cenika se dodajajo sledeči odstavci:

»V gornjih cenah je obsežna tudi odškodnina za porabljeni material in za obrabo orodja in niso dovoljeni pribitki po katerem koli naslovu.

Radio Ljubljana

dnevni spored za 12. oktober:

8.30-9 Jutranji pozdrav — 9-9.15 Poročila v nemščini in slovenscini — Prekinitev oddaje do 12.30 — 12.30-12.45 Uvod — 12.45-12.55 Poročila v nemščini in slovenscini — 12.55-13.05 Zabavni koncert — 13.05-13.15 Poročila v nemščini — 13.15-13.25 Popolnaden glasba — Prekinitev oddaje do 17 — 17-17.15 Poročila v nemščini in slovenscini — 17.15-17.30 Zabavni koncert — Prekinitev oddaje do 19 — 19-19.30 Igra zabavni trio — 19.30-19.45 Poročila v nemščini in slovenscini — 19.45-20.05 Zabavni koncert — Prekinitev oddaje do 20.05-20.15 Poročila v nemščini — 20.15-20.25 Prijubljene melodije izjava radijski orkester, vodi dirigent D. M. Silance — 20.25-20.35 Razgled po svetu — 20.35-20.45 Valček — 20.45-20.55 Poročila v nemščini —

KINO SLOGA

DVE URI LEPE ZABAVE!

Nad vse zabavo in zapletena zgodba o ljubzni na prvi pogled v Tobisfilmu

»DVA V VELIKEM MESTU«

V glavnih vlogah: Monica Burg, Karl John, Hansi Wendler, Marianne Simon.

Predstave ob 15.17; v nedeljo še ob 10.30.

KINO UNION

Najslajnejša kmetijska burka — dve uri burnega smeja!

»GREŠNA VAS«

Strah hinavskih običajnih svetnikov pred razkrinkanjem njihovih grobov!

V glavnih vlogah: Hansi Knotek, Joe Stöckel in Josef Eichheim.

PREDSTAVE ob 15.50 in ob 17.50.

10 ščetkarjev ali delavk

oziroma delavcev vajenih ščetkarskih del, sorednem takoj. M. an. Jager in tovarna šine Sv. retra c. 17. Zglasiti se dnevno od 9.30 do 10. ure zjutraj

MALI OGLASI

STANOVANJE
enosobno, komfortno, novo, v centru mesta takoj zamenjati z 2 do 3 sobnim pod zelo ugodnimi pogoji. Ponudbe upravi »Slov.« pod »Dobra zamenjava« št. 6889. (c)

VABILO
Politiki, bančniki, tovarnarji, ameiniki in dandje iz odličnih obitelji, če hočete svoje deti za svoj prihodnji življenjski razvoj, potem se obrnite s kratkim opisom svojih želja na znanstvenika-psihologa. On vam za majhno nagrado ugotovi značaj ter iz tega pod izvid prihodnosti. Dopolni se upravi »Slov.« pod »Moderne« št. 6554. — Tajnost zamenjava. (r)

UGODNO KUPITE
spalnice, jedilnice in kuhinje pri mizarstvu Stigl. Ogled vsak dan od 3 do 5 v gostilni Celovška cesta 72.

Prodaj nekaj SODOV
od 30-50 litrov, primernih za kisel zelje, po zmerani ceni. — B. Gutina, Vodnikov trg 2

RADIO KUPIM
Dinter, Jeličeva cesta 10-VII ali Sv. Petra cesta 95.

francosko in klavir
redno privatno poučbe — Aneta Poločnik, strok. dipl. Nove prijave sprejema: Grobarjeva št. vhod Tržaška cesta 1-1.

PISALNE STROJE
kupi po najvišji dnevni ceni trdka Everest, Prešernova 44

Kupim prazne STEKLENICE
vseh vrst in dobro plačam. — B. Gutina, Vodnikov trg 2

VABILO
Potentijaki dobrotniki, trpin, uboži in pravilniki, ki vas mori negotova bodočnost; napišite svoje težave in pošljite dopis na upr. »Slovenec« pod »Moderne«. Znanstvenik — psiholog vam proti majhni odškodnini pove vaš prihodnji življenjski razvoj. Tajnost zamenjava. (r)

SLOVENSKA MATICA

NAZNANJA ZALOSTNO VEST, DA JE UMRL ČLAN NJENEGA NADZORSTVA. GOSPOD

MIHAEL ROŽANEC

TISKARNISKI RAVNATELJ V POKOJU

</